

**Oponentský posudek na rigorózní práci Natalie Borkovské
„Vývoj a transformace zdravotní péče v Ruské federaci - Farmaceutická péče a léková
politika.“**

Mgr. Natalia Borkovská zpracovala rigorózní práci, která je podnětná pro poznání vývoje farmacie v Ruské federaci. Zachycení transformačních procesů v postkomunistických zemích je neobyčejně složité a autorka se pustila do tohoto nelehkého úkolu. Od roku 1950, po vzniku RVHP byl vývoj farmacie ve všech zemích obdobný s určitými specifiky. Po rozpadu socialistického bloku každá země řešila a řeší nelehký úkol – transformaci zdravotnictví, lékařství a farmacie. Vývoj směřuje k unifikaci farmacie v rámci Evropy, a tomuto procesu se dříve nebo později nevyhne ani Ruská federace.

Vedle úvodu a vymezení cílů práce věnuje určitou pozornost teoretickým problémům, vymezuje zdravotnictví, zdravotnickou péči, farmacii, uvědomuje si rozdíl mezi zdravotnickou, lékařskou, farmaceutickou péčí a péčí o zdraví. V další části práce nastíněn vývoj zdravotnictví a farmacie. Oprávněnost analýzy vývoje je evidentní. Bez pochopení vývoje, bez pochopení mezníků a etap a dosaženého stavu nelze adekvátně postihnout úkoly a problémy transformace. Důležitost této části je i v tom, že vývoj zdravotnictví a farmacie v Rusku se odvíjel jinak, v jiných vývojových etapách, v jiných časových dimenzích a byla stanoveny a plněny odlišné úkoly. Zejména vývoj zdravotnictví a farmacie do roku 1917 je přínosný.

Stručná analýza zdravotnictví a farmacie – socialistické etapy je východiskem pro analýzu transformačních procesů. Postupně se zabývá transformací řízení zdravotnictví a farmacie. Svoji pozornost zaměřila na lékárenství – poskytování licencí, kontrolní mechanismy, standardizaci. V procesu transformace se mění tradiční podoba lékárny a práci jsou dány požadavky na vybavení, vzhled a činnost lékárny. Podnětná a zajímavá je analýza role lékárníka v léčebném procesu a ve zdravotní péči.

Práce je psána přehledně, i když se autorka nevyhnula některým drobných chybám v jazyce, jež je dána tím, že čeština není rodný jazyk autorky. Rušivě působí nejednotnost stylu – velikost písma, velká a malá písmena. To však není na závadu kvality práce, která přispěla k pochopení transformačních procesů v Rusku. Postupně tak vzniká obraz složitosti transformace v postkomunistických zemích.

Na autorku mám dotaz:

- Objasněte podrobněji roli lékárníka v systému léčení v Ruské federaci a její odlišnosti od tradičního evropského modelu.

Přes uvedené drobné nedostatky je rigorózní práce Mgr. Natalie Borkovské přínosem pro pochopení transformačních procesů v postkomunistických zemích a doporučuji ji k obhajobě.

Hradec Králové 16.6. 2006

Doc. PhDr. Karel Král, CSc.